

Stanovisko Akreditační komise ze dne 6. března 2012

vydané na základě výzvy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 29. února 2012, které vyzvalo Akreditační komisi, aby uskutečnila nové jednání k vydání stanoviska Akreditační komise k žádosti Západočeské univerzity v Plzni, Fakulty právnické, o prodloužení platnosti akreditace magisterského studijního programu „Právo a právní věda“ se studijním oborem „Právo“

Akreditační komise pečlivě posoudila skutečnosti uváděné ve výzvě Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále také „ministerstva“), v žádosti o prodloužení platnosti akreditace, ve vyjádření rektorky Západočeské univerzity v Plzni a ve vyjádření děkana Fakulty právnické Západočeské univerzity v Plzni (včetně příloh) a vydala na základě výzvy ministerstva následující stanovisko:

Akreditační komise n e s o u h l a s í s prodloužením platnosti akreditace magisterského studijního programu „Právo a právní věda“ se studijním oborem „Právo“ a standardní dobou studia 5 roků uskutečňovaného na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni.

Odůvodnění

Akreditační komise ve svém stanovisku z 8. února 2012 obšírně vysvětlila konkrétní důvody, proč není akceptovatelné, aby platnost akreditace magisterského studijního programu byla za současného stavu standardně prodloužena. Důvodem, proč ve stanovisku z 8. února 2012 souhlasila s prodloužením platnosti akreditace o 3 měsíce, ač ve zbytku doby s jejím prodloužením nesouhlasila, je snaha o naplňování základních zásad činnosti správních orgánů, jak jsou zakotveny v části první správního řádu, včetně principů dobré správy. Akreditační komise vzala v úvahu okolnosti, které mohou nastat po 31. červenci 2012, a ve snaze o maximálně vstřícné jednání a minimalizaci negativních dopadů na studenty, kteří jsou již těsně před dokončením studia, se pokusila vytvořit dostatečný prostor, aby vysoká škola mohla ve studijním programu administrativně dokončit akademický rok 2011/2012 a splnit povinnost vyplývající z § 80 odst. 4 zákona o vysokých školách.

Stanovisko Akreditační komise k prodloužení platnosti akreditace z 8. února 2012 nebylo možné v žádném případě vnímat jako meritorně souhlasné s prodloužením platnosti akreditace.

Úvaha, kterou byla Akreditační komise vedena, se opírá podstatnou měrou o dosavadní ustálenou praxi rozhodování ministerstva v případech, kdy souběžně probíhají řízení podle § 79 zákona o vysokých školách o prodloužení platnosti akreditace a řízení podle § 85 odst. 2 písm. a) nebo b) zákona o vysokých školách, ve kterém je rozhodováno o omezení nebo pozastavení akreditace. Ustálená správní praxe (od počátku platnosti současné právní úpravy, tj. od roku 1999) je následující: Shledá-li Akreditační komise při uskutečňování studijního programu závažné nedostatky (odůvodněné například nedostatečným zabezpečením po stránce personální) a navrhne-li omezení akreditace, současně vydává souhlasné stanovisko k žádosti o prodloužení platnosti akreditace. Ministerstvo ani vysoké školy nikdy takový postup nezpochybnily, naopak ministerstvo ve všech případech dosud rozhodovalo podle § 79 a § 80 zákona o vysokých

školách o prodloužení platnosti akreditace, ačkoli souhlasné stanovisko Akreditační komise, které bylo evidentně souhlasné pouze v části žádosti, bylo odůvodněno existencí závažných nedostatků při uskutečňování studijního programu. Považuje-li ministerstvo tuto dosavadní praxi za vadnou, je třeba upozornit na to, že samo takto rozhodlo od roku 1999 do současnosti v přibližně 250 případech.

Akreditační komise vždy vycházela z metodické podpory ministerstva v otázce správního procesu a výklad uplatňovaný ministerstvem pro jednotlivá ustanovení zákona o vysokých školách podmiňoval formální stránku stanovisek Akreditační komise. Označuje-li nyní ministerstvo dosavadní postup za vadný (přestože vychází ze vstřícného přístupu k vysokým školám a jejím studentům naplňujícího základní zásady činnosti správních orgánů a principy dobré správy), Akreditační komise tento výklad zákona o vysokých školách při vydávání stanovisek k žádostem o akreditaci studijních programů bude respektovat, a tudíž vydává stanovisko, jehož dikce formálněji odráží zjištěné a popsané velmi závažné nedostatky, které nevytvářejí předpoklady pro další uskutečňování magisterského studijního programu „Právo a právní věda“ na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni (dále také fakulta).

Odůvodnění tohoto stanoviska se dále shoduje s odůvodněním původního stanoviska k žádosti ze dne 8. února 2012.

K jednotlivým bodům výzvy ministerstva Akreditační komise konstatuje:

k bodu výzvy a)

k vyjádření rektorky Západočeské univerzity v Plzni

Akreditační komise si je vědoma míry závažnosti svého stanoviska a dopadů na studenty v daném studijním programu. Je si rovněž vědoma, že ukončení vzdělávací činnosti v magisterském studijním programu „Právo a právní věda“ je spojeno s řadou problémů organizačního charakteru, které se mohou projevat v oblasti pracovně právních vztahů či oblasti vnitrouniverzitní spolupráce nebo spolupráce s jinými subjekty. Je však nutné zdůraznit, že na závažnost nedostatků v činnosti fakulty a při uskutečňování studijních programů Akreditační komise upozorňovala vysokou školu dlouhodobě. Ve snaze pomoci Západočeské univerzitě v Plzni systematicky popisovala, v čem nedostatky spočívají a jaké nápravné kroky by měly vést k jejich odstranění, aby mohlo dojít k vytvoření standardního vysokoškolského prostředí. Současný stav není vyvolán náhlým kvalitativním propadem při uskutečňování akreditovaných činností, ale je důsledkem dlouhodobého přetrvávání závažných nedostatků a dlouhodobé nezpůsobilosti vytvořit předpoklady pro rozvoj fakulty a studijního programu.

Tato nezpůsobilost je zřejmá i v reakci Fakulty právnické Západočeské univerzity v Plzni na toto i některá dřívější stanoviska Akreditační komise. Fakulta ve vyjádření používá argumenty, které jsou vytrženy z celkového kontextu bez dostatečné sebereflexe a povědomí o tom, že obsah studia, kvalita zabezpečení po stránce personální a související odborná a výzkumná činnost jsou vzájemně propojeny. Zaměřuje dílčí a podstatné faktory, opírá se pouze o některé (vybrané) kvantifikovatelné údaje, zato opomíjí kvalitativní hlediska, která jsou klíčová pro posouzení úrovně a předpokladů rozvoje studijního programu a kvalitu odborné a vědecké práce. Přitom často argumentuje zavádějícím způsobem či přímo nepravdivě. Namísto přijímání systematických nápravných a rozvojových opatření se fakulta snaží udržet stávající stav, vytvářet dojem formálního plnění kvantitativních standardů a vytýkané závažné nedostatky prohlašuje za uměle vykonstruované. Z uvedeného vyjádření je zjevné, že na fakultě absentují funkční

mechanismy vnitřního zabezpečení kvality, které mimo jiné vyplývají z části 1 požadavků *Standardů a směrnic pro zajišťování kvality v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání* (tzv. ESG), tak jak byly vypracovány evropskou organizací agentur zajišťujících kvalitu ENQA a přijaty v rámci Boloňského procesu na konferenci ministrů odpovědných za vysoké školství v roce 2005.

Snaha Akreditační komise o co nejstřícnější postoj k Západočeské univerzitě v Plzni a jejím studentům a o minimalizaci dopadů, které případné ukončení vzdělávací činnosti ve studijním programu „Právo a právní věda“ může mít, vedla k souhlasnému stanovisku s prodloužením akreditace do 31. října 2012, čímž se měl vytvořit dostatečný prostor pro administrativní ukončení akademického roku 2011/2012 a realizaci nezbytných následných kroků.

k vyjádření děkana Fakulty právnické Západočeské univerzity v Plzni

Vyjádření děkana fakulty, jak již bylo uvedeno výše, je založeno na vytrhování jednotlivostí z celkového kontextu, zaměňování dílčích a podstatných faktorů a účelové manipulaci s kvantitativními a formálními ukazateli, aniž by bylo reagováno na podstatu zjištění Akreditační komise. Uveďme příklad tohoto typu argumentace vycházejících z posunutého výkladu premis a pak zavádějícího závěru:

1. Vyjádření reaguje na konstatování Akreditační komise týkající se volitelných předmětů tím, že se jedná o ničím nepodloženou připomínku. Akreditační komise přitom na str. 4 odůvodnění konkrétně uvádí některé volitelné předměty, které se obsahově překrývají. Jde jen o dílčí upozornění, které je součástí celkové analýzy kvality studijního programu a jeho uskutečňování, nikoli o důvod pro neprodloužení akreditace. Fakultě však z tohoto bodu činí jeden ze svých nejdůležitějších argumentů. Podobně fakulta také neadekvátně reaguje na upozornění týkající se studijní literatury ke studijním předmětům. To, že bývá zvykem rozlišovat povinnou a doporučenou literaturu, případně vyznačit doporučené kapitoly v monografiích, pokud je v rámci předmětu titulů více, je běžnou praxí v akademickém prostředí.
2. Zcela irelevantní je pak námitka, zda konkrétní nedostatek je ve stanovisku Akreditační komise zařazen v části analyzující studijní program či v části věnované personálnímu zabezpečení. Nehledě na to, že kvalita studijního programu a jeho zabezpečení spolu úzce souvisejí, je důležitá podstata zjištěných nedostatků, s níž se ovšem fakulta nevypořádává.
3. Reakce děkana fakulty na tyto dílčí nedostatky tak vlastně zakrývá podstatná zjištění, která mají již charakter závažných nedostatků, a sice že mnohé povinně volitelné či volitelné předměty jsou zajišťovány vyučujícími bez vzdělání v doktorském programu (Ph.D.) a často s nedostatečnou publikační činností v oboru vyučovaného předmětu a že kvalitu a rozvoj některých povinných profilujících předmětů nezabezpečuje profesor nebo docent.

Odborná, výzkumná a publikační činnost

Nepřavdivé či zavádějící informace ve vyjádření fakulty se týkají publikační a vědecké odborné činnosti:

Akreditační komise ve svém stanovisku konstatovala (viz str. 10): „**Žádný z profesorů ani docentů nerealizoval za posledních pět let a nerealizuje na fakultě výzkumný projekt**, ani se za fakultu nezapojil do významnější praktické aktivity (například do přípravy důležité legislativy; ač někteří tak činili v rámci působení na svém mateřském, mimoplzeňském pracovišti).“

Fakulta právnická **nepravdivě** uvádí tyto informace:

- V současné době je řešen standardní grantový projekt GAP 408/10/0461 ve spolupráci s Právnickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci, která je hlavním řešitelem.

Pravdou je, že **Fakulta právnická Západočeské univerzity v Plzni není spoluřešitelem tohoto grantu** (Grantová agentura České republiky jasně definuje, kdo je řešitel a spoluřešitel), nelze zaměňovat institucionální řešení grantu na fakultě, za skutečnost, že některý z pracovníků fakulty je do grantu zapojen. To je velmi významný rozdíl.

- Dále fakulta uvádí, že kmenoví zaměstnanci řešili v letech 2006 – 2007 jeden grant Grantové agentury České republiky a v letech 2007 – 2009 dva granty Grantové agentury Akademie věd České republiky.

Pravdou je, že z vyjádření fakulty nelze dovodit, zda kmenoví zaměstnanci **řešili tyto granty na fakultě, respektive zda fakulta byla řešitelem či spoluřešitelem**. To je velmi podstatná informace z hlediska hodnocení kvality výuky (možnost zapojení nejlepších studentů do odborné práce na fakultě) i perspektivy rozvoje fakulty vzhledem k tomu, že financování odborné činnosti se odvozuje od získání grantů.

Argumentace, že fakulta nezískala grant, protože Akreditační komise ji trvale kritizovala, je absurdní. V roce 2002 Akreditační komise shledala závažné nedostatky při uskutečňování magisterského studijního programu na Právnické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a navrhla omezení akreditace, o němž ministerstvo v roce 2003 pravomocně rozhodlo. Realistický přístup Právnické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci při odstraňování závažných nedostatků a koncepční práce na rozvoji fakulty vedla k tomu, že za posledních 5 let se stala řešitelem či spoluřešitelem 18 grantů GAČR a 1 grantu GAAV, v letech 2011 – 2012 řešila 8 grantů.

Akreditační komise ve svém stanovisku dále konstatovala (viz str. 10): „Publikační činnost všech profesorů za posledních pět let je na hranici či pod hranici běžných standardů pro posuzování publikační činnosti: téměř chybějí zahraniční publikace (kromě Slovenska), jen výjimečně se objevují práce v cizích jazycích (ale publikovaných v ČR), minimálně se objevují práce teoretické povahy, často jde o reedice monografií či učebních textů.“

Fakulta se této výtce brání uvedením **13 publikací na Slovensku**. (V akademické obci není obvyklé považovat publikační činnost na Slovensku za standardní publikační činnost v zahraničí, je k ní přístupováno jako k publikační činnosti v ČR, zvláště pokud je publikační činnost posuzována pro účely habilitačního řízení nebo řízení ke jmenování profesorem. Publikační činnosti v zahraničí se běžně rozumí publikační činnost ve světovém jazyce v zahraničí mimo Českou republiku a Slovensko.) Dále jsou uvedeny **3 publikace v polštině v Polsku** (nebyly uvedeny v žádosti o akreditaci).

Ve světových jazycích mimo území ČR a SR byly uvedeny tyto články:

V **Rusku v ruštině (2011)** – jeden článek ve spoluautorství, str. 93–97 (nebyl uveden v žádosti o akreditaci).

V **Rakousku v němčině (2009)** – jeden článek, str. 83-86 (nebyl uveden v žádosti o akreditaci).

V **Nizozemí v angličtině (2007)** – jeden článek, str. 117–126 (nebyl uveden v žádosti o akreditaci).

V **Německu v němčině** do tisku odevzdán (bez ověření) jeden článek, rozsah cca 25 stran rukopisu.

V **Praze / New Yorku v angličtině**: publikace v Czech Yearbook of International Law a Czech (Central European) Yearbook of Arbitration (na webových stránkách je uvedeno: Published by: Jana Zajíce 32, Praha 7 Holešovice, Printed by: Juris Publishing, New York http://www.czechyearbook.org/index.php?option=com_content&view=article&id=3&Itemid=2&lang=cs) editoři: A. J. Bělohávek, N. Rozehnalová

(2010) jeden článek, str. 127–143 (nebyl uveden v žádosti o akreditaci)

2010 – jedna recenze str. 303–305

2011 – dvě recenze str. 305–306, str. 439–441 (Arbitration)

Do tisku odevzdán (bez ověření) jeden článek, bez uvedení rozsahu.

Jsou uvedeny ještě publikace v zahraničí u jednoho docenta, který ale nebyl uváděn jako vyučující v magisterském studijním programu (jeden článek v Rusku 2007, v Německu 2009, jeden v Rakousku v tisku). Dále jsou uváděny publikace dvou pracovníků, u kterých Akreditační komise konstatovala perspektivu brzké habilitace.

I po přihlednutí k textům původně neuvedeným v žádosti o akreditaci, není důvod k revizi věcného hodnocení rozsahu a kvality publikační činnosti profesorů a docentů působících v magisterském programu na fakultě, která souvisí s uskutečňovaným studijním programem. Zpochybnění zjištěných závažných nedostatků z hlediska toho, že Akreditační komise v odůvodnění použila výraz běžné standardy, svědčí o tom, že na fakultě existuje jen velmi nízké povědomí o tom, co obnáší působení vysokoškolského učitele a jaké jsou obecně vnímané standardy kvality publikací. Akreditační komise se soustředila na publikační činnost stávajících docentů a profesorů, protože ti jsou (i z hlediska zákona o vysokých školách) základem personálního zabezpečení studijního programu a předpokladem pro řádné fungování a rozvoj vysoké školy. Sdělení děkana, že publikují mladší pracovníci, je nesporně potěšitelné, ale údaje z RIVu za rok 2011 uvádějí publikace za uzavřený rok 2010 (v některých případech i 2009). Nelze to tedy považovat za výsledek, který odráží vývoj za poslední rok, protože došlo k výraznější personální proměně profesorů a docentů.

Naopak skutečnost, že fakulta nepovažuje tuto úroveň publikační činnosti svých profesorů a docentů za alarmující, svědčí o tom, že chybí schopnost kritického sebehodnocení a že na fakultě nejsou vytvořeny dostatečně funkční vnitřní mechanismy hodnocení kvality, které by nedostatky identifikovaly a samy stimulovaly zjednávatí nápravy.

Garance studijního programu

Akreditační komise v odůvodnění neměla připomínky ke garantovi studijního programu.

Pojem garanti hlavních právních disciplín užitý v odůvodnění je převzat ze žádosti o prodloužení platnosti akreditace. Akreditační komise převzala termín, který si pro označení vůdčích odborníků jednotlivých právních odvětví zavedla sama Západočeská univerzita v Plzni (viz žádost str. 65). S tímto členěním se Akreditační komise ztotožňuje, neboť jednotlivé „obory“ (nikoli ve významu studijních oborů, ale právních disciplín) představují všechna významná právní odvětví, jejichž výuka je v pětiletém neděleném magisterském studijním programu nezbytná.

Zcela zavádějící je závěr učiněný na str. 4 vyjádření fakulty, že „*Fakulta standardy Akreditační komise pro posuzování garancí studijních programů docenty nebo profesory nepopíratelně splňuje*“. Je nutné totiž rozlišovat, zda fakulta splňuje požadavky na garanta studijního programu (což splňuje) a požadavky na personální zabezpečení studijního programu profesory a docenty (což fakulta kvalitativně nespĺňuje).

Akreditační komise trvá na tom, že klíčové osobnosti (dle fakulty garanti) právních oborů mají být pedagogové, kteří pečují o rozvoj daného právního oboru na fakultě. Mělo by se jednat o profesory nebo docenty, kteří mají své hlavní pracoviště na fakultě, pro fakultu vykonávají výzkumnou činnost (podílejí se na řešení výzkumných projektů a grantů na fakultě) a nerozměňují svůj odborný potenciál významnějším působením na jiných pracovištích. Zároveň by u personálního zabezpečení jednotlivých právních oborů měla existovat odpovídající věková struktura, vedle profesora či docenta pracovník mladšího či středního věku s perspektivou dohledné habilitace. Osoby, které působí ve významných funkcích v praxi (Ústavní soud, Nejvyšší soudy atd.), jsou jistě pro fakultu přínosem a vhodně doplňují pedagogický sbor, ale nelze je vnímat jako klíčové pracovníky, kteří se o pěstování právní disciplíny na fakultě systematicky starají a v rámci fakulty ji rozvíjejí.

K jednotlivým oborům:

Právní dějiny

Základní připomínka Akreditační komise týkající se garanta oboru spočívající v nadměrném pracovním úvazku vyvrácena není.

Trestní právo

Připomínky Akreditační komise se týkaly věkové struktury a také odborného zaměření garanta i dalších pracovníků. K věku garanta oboru je nutné uvést, že věková struktura je z hlediska posuzování personálního zabezpečení jedním z klíčových faktorů. Standardy uvádějí: „*V úvahu se rovněž bere věková struktura personálního zabezpečení studijního programu z hlediska perspektivy rozvoje studijního programu a jeho zajištění po dobu, na kterou bude platnost akreditace udělena.*“.

Proti konstatování Akreditační komise, že „*na pracovišti není v současnosti žádný perspektivní pracovník s předpokladem brzké habilitace*“ fakulta namítá, že „*zcela dostatečně perspektivní pro rozvoj této disciplíny jsou zejména akademici mladšího a středního věku*“. O jaké pracovníky se však jedná, již není uvedeno. V žádosti o prodloužení akreditaci žádají takové pracovníci, u nichž by byla perspektiva habilitace, uvedeni nejsou.

Pokud jde o skutečnost (zdůrazněna na str. 9 vyjádření fakulty), že na fakultě působí další dva profesori, je třeba uvést, že oba mají na fakultě minimální úvazky a oba působí ve významných funkcích mimo fakultu (jeden je soudcem Ústavního soudu ČR a druhý rektorem slovenské vysoké školy).

Obchodní právo

Zabezpečení obchodního práva Akreditační komise nezpochybnila, byť garant oboru je habilitován v oboru hospodářská politika, což není právní obor. Akreditační komise konstatovala, že na fakultě v tomto oboru navíc působí perspektivní nástupce.

Pracovní právo

K věku garanta oboru je nutné uvést, že věk je z hlediska posuzování personálního zabezpečení jedním z podstatných faktorů. Standardy uvádějí: „*V úvahu se rovněž bere věková struktura personálního zabezpečení studijního programu z hlediska perspektivy rozvoje studijního programu a jeho zajištění po dobu, na kterou bude platnost akreditace udělena.*“.

Ohledně publikační činnosti garanta není zřejmé, z čeho se dovozuje, že od nástupu na fakultu má vykázano již 7 výstupů, když v žádosti o akreditace je v roce 2011 uvedena pouze 1 publikace.

Pokud jde o příslib působení dalšího profesora pracovního práva na fakultě, je nutné uvést, že se jedná o příslib pouze polovičního úvazku, přičemž tento profesor je kmenovým zaměstnancem jiné právnické fakulty. Nebyla by tak splněna podmínka standardů Akreditační komise, že rozsah jeho pracovního úvazku musí vytvářet dostatečný časový prostor pro vlastní zabezpečení výuky v příslušném oboru, pro uskutečňování vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti na vysoké škole a pro plnění dalších povinností na vysoké škole.

Mezinárodní právo

Tvrzení, že mezinárodní právo soukromé a mezinárodní právo veřejné mohou spadat pod jednu vůdčí osobnost (garanta), protože jde o příbuzné obory, není správné. Oba obory se od sebe odlišují, na právnických fakultách jsou vyučovány odděleně a rovněž se jedná o samostatné obory v rámci doktorských studijních programů, habilitačních řízení a řízení ke jmenování profesorem. Je nutné trvat na kvalitním zabezpečení obou oborů.

Stejně tak je nutné trvat na výhradě, že v oboru mezinárodní právo veřejné nepůsobí na fakultě žádný vyučující s perspektivou habilitace, který by byl připraven roli vůdčí osobnosti v budoucnosti převzít. Tímto dalším vyučujícím rozhodně není odborník s vědeckou hodností ve věku 67 let.

Římské právo

Konstatování Akreditační komise vyvráceno nebylo. V souvislosti s vyjádřením fakulty je třeba upozornit, že Akreditační komise hodnotí zabezpečení studijního programu v kontextu kvality zabezpečení všech právních disciplín, nikoli na základě dílčích fakt vytržených z kontextu hodnocení. Nedostatky v zabezpečení jedné disciplíny nemusí vést k negativnímu hodnocení studijního programu jako celku. Problémem však je, pokud je více nedostatečně zabezpečených disciplín, jak je tomu na fakultě.

Teorie práva

Námítky Akreditační komise vůči vůdčí osobnosti a jeho případné alternaci vyvráceny nebyly. Skutečnost, že na fakultě působí další pracovníci v oboru, je pozitivní, nicméně ani jeden z nich v současné době nemůže převzít roli vůdčí osobnosti (garanta) oboru.

S ohledem na výše uvedené je třeba trvat na závěru, že obory Teorie práva, Římské právo, Trestní právo a Pracovní právo nejsou dostatečně personálně zabezpečeny, přičemž výhrady lze mít i k personálnímu zabezpečení oboru Mezinárodní právo veřejné.

Ke „standardu vlastních profesorů, docentů a dalších odborníků“

Z textu na str. 11–12 vyjádření fakulty plyne, že fakulta nepochopila smysl a účel standardů Akreditační komise pro studijní programy. Dovožovat totiž, že není relevantní, kolik na fakultě působí profesorů a docentů, je v přímém rozporu s těmito standardy. Jestliže totiž má být podle standardů 60 % přednášek vyučováno docenty nebo profesory, je nepochybné, že počet profesorů a docentů na fakultě relevantní je.

Tato skutečnost pouze dokládá, že fakulta se namísto systematického vytváření jádra „dostatečně kvalifikovaných akademických pracovníků s odpovídající odbornou a publikační činností za posledních 5 let (uvádí se 5 nejvýznamnějších publikací za posledních 5 let), kteří mají dostatečný časový prostor pro rozvíjení oboru, tj. nevyučuje podstatným způsobem na jiných vysokých školách“, snaží formálně dosáhnout ukazatelů a veličin, které standardy subsidiárně používají jako kritérium osvědčující splnění výše uvedeného základního předpokladu celkového personálního zabezpečení příslušného studijního programu, resp. oboru.

V případě námitky věku je nutné upozornit, že tato námitka není diskriminační, jak se snaží předestřít vyjádření fakulty. Standardy pro studijní programy, jak již bylo citováno, v této souvislosti uvádějí: „V úvahu se rovněž bere věková struktura personálního zabezpečení studijního programu z hlediska perspektivy rozvoje studijního programu a jeho zajištění po dobu, na kterou bude platnost akreditace udělena.“. Posuzování struktury personálního zabezpečení, perspektivy udržitelnosti a rozvoje (s ohledem na personální zabezpečení v budoucnu) není možné bez přihlédnutí k věku akademických pracovníků. Nejedná se tudíž o diskriminaci starších, ale o hodnocení předpokladů zabezpečit studijní program po celou dobu platnosti udělované akreditace.

Akreditační komise trvá na svém stanovisku, že všichni profesori (s výjimkou jediného) si udržují významné úvazky na jiných pracovištích. Ze všech uvedených profesorů totiž převážně (tj. úvazek na fakultě převyšuje úvazek na jiných institucích) působí na fakultě pouze čtyři a z těchto čtyř pouze jeden nemá úvazky na jiných institucích (ten ovšem neposkytuje perspektivu zabezpečení studijního programu z hlediska věku). Navíc výše úvazků jiných započtených čtyř profesorů je zcela symbolická a zbývající mají mnohem významnější závazky na jiných institucích.

V případě docentů vyjádření fakulty zcela dezinterpretuje závěr učiněný ve stanovisku Akreditační komise. Ve stanovisku je uvedeno, že „U docentů působících v daném programu je z hlediska věkové struktury situace částečně příznivější, zejména s ohledem na dva docenty ve věku mezi 40 a 50 roky. Ani jeden z nich ale není původním kmenovým pedagogem fakulty („odchovancem“), byť analýza personálního zabezpečení předložená v akreditačním spisu klade důraz na výchovu vlastních pracovníků.“. Samozřejmě, že odchovancem fakulty není myšlen ten, kdo konal habilitační řízení na fakultě, nýbrž osoba trvale působící na fakultě (být habilitovaná na jiné vysoké škole). Nicméně tato skutečnost není jádrem problému.

Jak bylo uvedeno, na fakultě působí dvanáct docentů. Z toho však 5 docentů není habilitováno v oborech práva, ale v jiných oborech. Tito docenti také převážně vyučují výběrové či volitelné předměty, a nemohou tak tvořit požadované personální jádro studijního programu. Ze zbývajících 7 docentů působí převážně na fakultě (tj. úvazek na fakultě převyšuje úvazek na jiných institucích) pouze 4 docenti, přičemž dva z nich neposkytují perspektivu zabezpečení studijního programu z hlediska věku. Formální hra s čísly, se kterou fakulta ve vyjádření pracuje, totiž fakticky vystihuje, kde jsou některé příčiny jejich problémů – nedostatek kapacit pro odbornou a výzkumnou činnost. Jiná pracoviště s obdobným počtem profesorů a docentů se liší od plzeňské fakulty zejména tím, že většina jejich docentů a profesorů nepůsobí významným

způsobem jinde, což se zcela reálně odráží na počtu výzkumných grantů a projektů, které pro své pracoviště získávají.

Akreditační komise dále konstatuje, že vyjádření fakulty neuvádí žádné nové zásadní informace o uskutečňování studijního programu „Právo a právní věda“, které by jí při vydávání stanoviska nebyly známy nebo které by ukazovaly na zjednávání nápravy a odstraňování zjištěných závažných nedostatků.

K závěrečnému návrhu

Návrh fakulty, jak má ministerstvo formulovat rozhodnutí, kterým by prodloužilo platnost akreditace, je nezákonný. Děkan fakulty se obrací na ministerstvo s požadavkem, aby prodloužilo platnost akreditace v prezenční i kombinované formě, ačkoli Západočeská univerzita v Plzni nemá udělenou akreditaci pro uskutečňování studijního programu „Právo a právní věda“ v kombinované formě a ani o její udělení (resp. prodloužení platnosti) nežádala, což mimo jiné znamená, že nedokladovala její připravenost v souladu s vyhláškou o obsahu žádosti o akreditaci studijního programu.

Rovněž i výzva k ministerstvu, aby nerespektovalo stanovisko Akreditační komise a dobu platnosti akreditace stanovilo samo, je v rozporu s dobrými mravy, neboť nabádá k nezákonnému postupu, který by navíc byl v přímém rozporu s veškerou dosavadní ustálenou praxí. **Je třeba připomenout, že stanovisko k prodloužení akreditace je po meritorní stránce fakticky nesouhlasné.**

Z předchozího stanoviska Akreditační komise z 8. února 2012 přitom jednoznačně vyplývalo, že Akreditační komise nesouhlasila s prodloužením platnosti akreditace od 1. listopadu 2012. Souhlas s prodloužením platnosti akreditace na dobu nejpozději do 31. října 2012 byl veden pouze veřejným zájmem, tedy (jak již bylo opakovaně uvedeno) vytvořením dostatečné lhůty k administrativnímu uzavření akademického roku 2011/2012 a naplnění povinnosti vyplývající z § 80 odst. 4 zákona o vysokých školách. **Materiální a věcné podmínky k prodloužení akreditace studijního programu splněny nejsou.**

k bodu výzvy b)

Akreditační komise konstatuje, že předsedkyně Akreditační komise není podjatá ve vztahu k žádosti Západočeské univerzity v Plzni, Fakultě právnické.

Vyjádření fakulty se dovolává aplikace ustanovení § 14 správního řádu. Ačkoliv může být z právního hlediska sporné aplikovat toto ustanovení na rozhodování Akreditační komise, Akreditační komise nic nenamítá proti tomu, aby se tak stalo, tj. aby se na jednotlivé členy Akreditační komise vztahovala pravidla o podjatosti. V případě, že by u konkrétního člena Akreditační komise byly podmínky pro jeho podjatost naplněny, byl by takový člen z rozhodování v konkrétním případě vyloučen.

V této souvislosti je třeba citovat ustanovení § 14 odst. správního řádu: „*Každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen "úřední osoba"), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo*

jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit.“.

Z uvedené citace je patrné, že podjatost osoby může být dána těmito skutečnostmi:

- a) poměrem k věci,
 - b) poměrem k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům,
- příčemž tyto skutečnosti vedou k zájmu na výsledku řízení.

Z vyjádření fakulty nevyplývá, že by výše uvedené skutečnosti byly u předsedkyně Akreditační komise dány. Tvrzení, že podjatost osoby způsobí existence dokumentu namítajícího podjatost osoby, nemá oporu v právních ustanoveních.

k bodu výzvy c)

Akreditační komise konstatuje, že nejsou dány důvody domnívat se, že stanovisko Akreditační komise může být ovlivněno tvrzenou podjatostí. Rozhodování Akreditační komise bylo dáno v souladu se statutem minimálním kvórem čtrnácti osob, přičemž byla splněna podmínka, že s návrhem souhlasilo minimálně jedenáct členů Akreditační komise.